

РОБЪРТ СИЛВЪРБЪРГ ОЗИМАНДИУС

Превод от английски: [Неизвестен], —

chitanka.info

Планетата бе мъртва от милиони години. Това беше първото ми впечатление, докато корабът кръжеше около голата ѝ кафява повърхност. Оказа се вярно. Някога тук е имало живот, но Земята бе обиколила 10 на степен 6 пъти Слънцето, откакто последното живо същество на тази планета бе поело сетния си дъх.

— Мъртва планета! — тъжно констатира полковник Матърн. — Тук няма нищо, което да ни е от полза. Да си стягаме багажа и да потегляме!

Съвсем нормално бе Матърн да реагира по този начин. Той само изпълняваше нарежданията на своите работодатели, а именно да търси светове с практическа стойност. Шефовете от Генералния щаб на Военните сили на Съединените Американски Щати очакваха от Матърн резултати, а под резултати те разбираха нови оръжия и стратегически ресурси. Те не плащаха седемдесет процента от разходите, за да спонсорират разходката на шепа археолози.

За наш късмет — на археолозите изследователи, Матърн нямаше абсолютна власт. Вярно, Генералният щаб бе отпуснал парите, но съобразителни мъже от Военния отдел за социални връзки, ни бяха осигурили известни права.

— Съжалявам Матърн, но съм длъжен да наложам вето! — отсече д-р Леополд, шеф на цивилните от експедицията.

— Но... — заекна Матърн.

— Без но! Вече сме тук. Похарчили сме значителна сума на американските данъкоплатци. Настоявам да използваме минималното време, предвидено за научни проучвания, щом вече сме тук.

Подпрял ръце с масивната си челюст, Матърн сведе поглед и се намръщи. Беше бесен, но имаше достатъчно разум да прецени, че е безсмислено да се противопоставя на Леополд.

Четиримата археолози и седемте военни (те имаха известно числено превъзходство) напрегнато наблюдавахме битката между нашите шефове. Погледът ми се спря на екрана, където се виждаше сухата ветровита равнина, осеяна от многовековни огромни останки.

— Планетата не е от стратегическо значение — неубедително каза Матърн. — Толкова е стара, че дори руините на някогашната цивилизация са се превърнали в пепел.

— Въпреки това, настоявам да използвам правата си за изследване на всяка нова планета в продължение на 168 часа! —

твърдо заяви Леополд.

Изкаран от равновесие, Матърн се развика:

— Защо по дяволите? Само за да ми направиш мръсно ли? Или само за да докажеш вроденото интелектуално превъзходство на учения над военния?

— Матърн, лично аз нямам нищо против теб.

— Тогава защо го правиш? Планетата е толкова безинтересна за теб, колкото и за мен. Въпреки това настояваш да спазвам буквата на закона и да губя ценно време. Защо го правиш, ако не от лична омраза?

— Досега сме я проучили само повърхностно. Ами ако от тази планета научим важни неща за историята на Галактиката! Може дори да се окаже съкровищница на свръхбомби!

— Страшно вероятно, няма що!

Матърн огледа залата за конференции, като приковаваше с ледения си поглед всеки от нас. От ясно по-ясно бе, че заради нашата мъглява страст към Познанието, той бе пленник на изгубеното време. Безсмислено познание, не като това, което ценеше — практично и полезно.

— Добре — примири се той. — Борих се и загубих, Леополд. В правомощията ти е да настояваш да останем тук една седмица. Но, дявол да го вземе, бъди на линия, когато дойде време за излитане!

Разбира се, всичко бе предварително решено. Картата на експедицията го доказваше. Бяхме изпратени да претърсим поредица от планети в края на Галактиката, които бяха прегледани набързо от проучвателната група.

Проучвателите търсеха само признаци на живот и когато те липсваха, просто продължаваха нататък. Ние бяхме натоварени със задачата за по-задълбочени изследвания. Част от планетите са били някога населявани. В момента на нито една от тях нямаше живот. Никъде не открихме интелект, но очевидно в миналото е имало.

Нашата група имаше за цел да направи археологически проучвания на мъртвите цивилизации. Матърн и неговите хора имаха по-неотложна и практична задача да търсят изоставени оръжия, възможни източници на литий и тритий и всякакви други, използвани за военни цели материали. От прагматична гледна точка ние бяхме в тежест на експедицията — едни скъпо платени екскурзианти. През последните стотина години общественото мнение в Америка беше

настроено против чисто военните експедиции и за да бъде умиловитено обществото, към експедицията бяха прикрепени петима археолози с хипотетично значение за националната сигурност. Още от самото начало Матърн ни даде да разберем, че неговите момчета са истинските важни членове на екипажа, а ние сме просто пълнеж. Напрежението растеше на нашата тъжна разединена планета; не се знаеше кога другото полукълбо щеше да се събуди от стогодишния си летаргичен сън. На всяка цена трябваше да открием всичко, което имаше военна стойност, преди те да успеят.

Планетата нямаше име, пък и ние не смятаме да ѝ ставаме кръстници. Специална комисия се занимаваше с наименованията на стотиците светове в Галактиката, използвайки древната митология. Вероятно щяха да ѝ залепят етикет като Тот или Бел-Мардок, а защо не Авалокитешвара. За нас тя бе просто Планета номер 4 от системата на жълто-бялото F 5 IV прокайойдно слънце, актуализиран каталог HD 170861.

Характеристиките ѝ бяха приблизително като земните: диаметър 6 100 мили, гравитация 0.93, средна температура 45 градуса по Фаренхайт с дневна амплитуда от приблизително 10 градуса, тънка атмосферна покривка, съставена предимно от хелий и азот и много малко кислород. Вероятно преди милион години въздухът е бил подходящ за хуманоидна форма на живот. Трябваше внимателно да проверим дихателните апарати, преди да се осмелим да излезем от кораба.

Слънцето бе тип F 5 IV и доста горещо, но планета номер 4 бе отдалечена на 85 милиона мили от него, а когато се намираше на другия край на своята ексцентрична орбита, разстоянието бе значително по-голямо. В тази система добрата стара елипса на Кеплер бе изменена до неузнаваемост. Планетата много ми напомняше на Марс; разбира се, на Марс никога не е имало разумен живот, който да си направи труда да остави следа, докато тук очевидно е имало процъфтяваща цивилизация по същото време, когато на Земята най-висшето същество е бил питекантропът.

Веднъж победили в битката с Матърн, решихме да започнем работа. Имахме на разположение само една седмица — Матърн би си променил решението и би удължил срока, единствено ако му предоставим нещо значително. Но това бе малко вероятно и се

налагаше да направим максималното за една седмица. Вселената бе пълна с планети като тази и земни учени може би никога вече нямаше да я посетят.

Матърн и хората му предложиха услугите си. Подготвихме за работа трите малки всъдеходи, които носехме на кораба. Натоварихме съоръженията си — снимачни устройства, кирки и лопати, четки от камилска вълна. Нахлузихме дихателните апарати с помощта на хората на Матърн, които услужливо ни посочиха посоката, в която да тръгнем. Те търпеливо изчакаха нашето потегляне.

— Няма ли някой от вас да ни придружи? — попита Леонолд. Всеки един от всъдеходите можеше да поеме четирима души.

— Днес ще бъдете сами! — Поклати глава Матърн. — Ще използваме времето си за нещо по-полезно.

Леонолд сви вежди. Матърн не криеше пренебрежението си. Поне можеше да изпрати някой от хората си да направи символично проучване! Леонолд преглътна яда си.

— ОК. Ако открием плутониева жила, ще ти се обадя!

— Благодаря ти за услугата! Не забравяй да ми се обадиш, ако попаднеш и на пиринчена мина! — дрезгаво се изхили Матърн. — Плутониева жила! Тъпи шегички ще си правим, а?

Имахме груба скица на терена и решихме да се разделим на три групи. Леонолд се отправи на запад към сухото речно корито, което бяхме забелязали от въздуха. Щеше да провери алувиалните наноси.

Матърн и Уебстър се насочиха към хълмистата местност на югоизток. Там се очертаваше внушителен метрополис под пясъка. Ние с Герхард тръгнахме на север, където се надявахме да открием друг град. Денят бе ветровит и мрачен. Пред нас се разстилаха безкрайни пясъчни дюни. Вятърът сякаш ни замерваше с шепи пясък, който се удряше в прозрачния купол на всъдехода. Под нас се чуваше хрупкация звук от допира на металните вериги с необезпокоявания от милиони години пясък.

Никой не продумваше.

— Надяваме се, че като се върнем, корабът ще е все там — отбеляза Герхард.

Извърнах се, за да го погледна. Герхард бе загадка за мен: малко жилаво човече с непокорна коса, която непрекъснато влизаше в

прекалено близко разположените му очи. Беше завършил университета в Канзас с отличие.

— Какво, по дяволите, искаш да кажеш?

— Нямам доверие на Матърн. Той ни мрази.

— Глупости. Матърн не е престъпник. Просто иска добре да си свърши работата и да се прибере жив и здрав. Какво имаш предвид като казваш, че корабът няма да е там?

— Ще отлети без нас. Ние сме тук, в пустинята, а хората на Матърн — на кораба. Помни ми думата, ще ни изостави.

— Я не се дръж като параноик. Много добре знаеш, че Матърн не би направил такова нещо — изсмях се аз.

— Ние сме му в тежест. Има чудесната възможност да се отърве от нас.

Всъдеходът се преборваше с едно възвишение. Много ми се искаше отнякъде да долети лешояд, но животът бе напуснал тази планета преди векове.

— Разбира се, Матърн няма нужда от нас, но той никога не би зарязал три всъдехода в отлично състояние — отбелязах аз.

Герхард не можеше да не се съгласи с мен. Матърн трудно би се разделил с чудесната екипировка, докато не би изпитвал такива скрупули към петима знаменити археолози.

Продължихме в мълчание. Бяхме прекосили близо 20 мили през безплодната земя. Ако бяхме останали на кораба, поне щяхме да се залъгваме, че сме първооткриватели.

След още 20 мили пред нас изникна градът. Имаше правоъгълна форма, с ширина около половин миля, а на дължина — докъдето стигаше погледът. Ако ни останеше време, можехме да изчислим размерите му от въздуха.

Не беше кой знае какъв град. Пясъкът бе заличил почти всичко. Тук-там се виждаха основи, отломъци от структурен бетон и закален метал. Слязохме и започнахме работа.

Един час по-късно, потънали в пот, успяхме да прехвърлим няколко хиляди кубически ярда пръст. Бяхме изкопали дяволски голяма дупка.

И не открихме нищо. Абсолютно нищо, нито един предмет, нито един череп, нито дори пожълтял зъб. Никакви лъжици, ножове, дрънкалки. Нищо.

Някои от основите на постройките, милиони години разяждани от пясъка, вятъра и дъжда, бяха оцелели — единствените наследници на тази цивилизация. Този път Матърн се оказа прав — планетата бе безполезна и за нас, както и за тях. Размитите руини единствено доказваха, че тук някога е процъфтявала цивилизация. Опитен палеонтолог може да реконструира скелета на динозавър само от фрагмент на бедрена кост, но възможно ли бе тези голи, древни останки да ни разкажат за културата, правните закони, технологията, философията на тази цивилизация? Очевидно не. Започнахме да копаем половин миля по-далеч с надеждата да открием някаква осезаема следа, но времето бе свършило своето. Трябваше да сме доволни и на това, което имахме — всичко друго бе изчезнало.

— „Необятни и голи, самотни равни пясъци се простираха в далечината“, промърморих.

Герхард спря да копае.

— Какво беше това?

— Шели.

— О, той ли! — и продължи работата си.

Късно следобеда решихме да приключим и да се върнем в базата. Седем часа бяхме разкопавали пясъци и нямахме нито едно доказателство.

Слънцето вече залязваше; денят на Планета номер 4 продължаваше 34 часа. Мрачното небе бе започнало да потъмнява. Планетата нямаше луна, което бе малко нечестно: третата и четвъртата планети от системата имаха по четири, а около огромния газов гигант под номер осем се въртеше грозд от 13 сателита.

Обърнахме и потеглихме към базата, като използвахме друг път, отдалечен на три мили от предишния, с надеждата да открием нещо. Напразно!

Бяхме изминали шест мили, когато от радиостанцията чухме пресъхналия дрезгав глас на Леополд:

— Втора и трета кола, обадете се!

Герхард шофираше и аз включих канала за връзка.

— Андерсен и Герхард от номер три, шефе! След миг чухме гласа на Маршал.

— Маршал и Уебстър от номер две. Всичко наред ли е?

— Открих нещо! — По начина, по който Маршал възкликна „Наистина ли?“ ми стана ясно, че и той е имал същия късмет като нашия. — Андерсен, открихте ли нещо?

— Нищо, нито късче.

— А вие, Маршал?

— Разпръснати останки на град, но нищо с археологическа стойност.

Чух как Леополд се изсмя, преди да каже:

— Аз пък намерих нещичко. Малко е големичко за мен, така че искам и двата екипа да дойдат и да хвърлят по един поглед.

— Какво сте намерили, шефе? — почти в един глас извикахме с Матърн.

Леополд обичаше да се прави на загадъчен.

— Като дойдете тук, ще видите сами. Запишете си координатите. До полунощ искам да съм в базата.

Насочихме се към Леополд. Бе на около 17 мили северозападно от нас. Маршал и Уебстър трябваше да изминат горе-долу същото разстояние до мястото.

Небето бе потъмняло, когато наближихме координатите на Леополд. Въпреки че фаровете ни осветяваха мили напред в пустинята, нямаше ни следа от него. След време забелязах всъдехода му, а от юг се виждаха светлините на Маршал и Уебстър. Стигнахме до Леополд почти едновременно.

— Привет, господа! — Самодоволна усмивка украсяваше мустакатото му лице. — Изглежда съм направил откритие.

Той направи крачка встрани и сякаш дръпна несъществуваща завеса. Бях изумен. В пясъка стоеше нещо, наподобяващо робот. Бе високо около 7 фута, с хуманоидни черти; от раменете му стърчаха ръце, имаше глава и крака. Главата му бе покрита с рецептори, на същите места, където са ушите, очите и устата при хората. Други отвори нямаше. Тялото на робота бе масивно и ъгловато, тъмната му метална обвивка бе надупчена и разядена от природните стихии, през неизброимите векове. Бе потънал в пясъка до колене. Все още самодоволно усмихнат, Леополд се обърна към него:

— Кажи ни нещо, робот!

Устните му рецептори издадоха скърцащ звук и ние чухме странно висок, но недразнещ глас. Думите бяха неразбираеми,

произнесени с мека напевна интонация. Усетих как тръпка премина по гърба ми. От стотици години хората пътешестваха из Вселената, но за пръв път човешко ухо слушаше език, който не се бе родил на Земята.

— Нима те разбира? — попита Герхард.

— Малко вероятно, поне за сега, но когато се обърна директно към него, започва да бърбори. Явно, че е нещо като гид, създаден от древните заселници да дава информация на посетителите. Уви, надживял е и тях, и паметниците им.

Огледах робота. Действително изглеждаше невероятно стар и издръжлив. Неслучайно бе успял да надживее всичко друго на тази планета. Бе спрял да говори. Изведнъж се завъртя тежко, повдигна ръка, за да посочи околността и отново започна. Сякаш чувах думите му: „... отсреща са развалините на Партенона, главният храм в атинския Акропол, построен през 438 година преди Христа. Използван от турските завоеватели за оръжеен склад и частично разрушен през 1687 година от експлозия...“

— Действително се държи като гид — отбеляза Уебстър. — Имам чувството, че присъствам на историческа лекция за прекрасните паметници, които са се намирали тук.

— Поне да разбрахме какво казва? — възкликна Маршал.

— Може да се опитаме да разшифроваме езика — успокои го Леополд. — Въпреки всичко, нали е страхотен!

Започнах да се смея неудържимо. Леополд ме погледна обидено.

— Мога ли да ви попитам какво е толкова смешно, д-р Андерсен?

— Озимандиус! — отвърнах аз, когато се съвзех.

— Съжалявам, но...

— Чуйте го, сякаш възхвалява расата, която е построила тези великолепно градове, само че градовете ги няма; той е единственият оцелял. Сякаш казва: „Погледни творенията ми, о велики, и се покай!“

— „Навсякъде само развалини“ — Уебстър допълни цитата. — Да, подхожда му. Да го кръстим Озимандиус.

— А какво ще правим с него? — попита Герхард.

— Не можем ли да го преместим? — предложи Уебстър.

— Тежи пет-шестотин фунта. Ако пожелае, може и сам да тръгне, но засега ще го оставим тук. Ще държим в напрежение Матърн и в последния момент ще го изненадаме с нашата скъпоценност.

— Мислите ли, че е разумно? — попита Герхард.

— Никой няма да го открадне — отвърна Маршал.

— Пък и няма опасност дъждът да го стопи — прибави Уебстър.

— Но да предположим, че просто си тръгне? — настояваше Герхард. — Възможно е, нали?

— Където и да отиде, ще го проследим с радара. Но имам предчувствието, че ще остане тук. Късно е, да се връщаме в базата.

Качихме се обратно във всъдехода. Роботът вдигна в знак на поздрав масивната си ръка, която се очерта на фона на черното небе.

— И помнете — предупреди ни Леополд, — нито дума на Матърн!

Вечерта в базата полковник Матърн и седемте му помощника бяха любопитни да узнаят за нашите занимания през деня. Проявиха мним интерес към работата ни, само за да ни принудят да си признаем, че в действителност не сме открили нищо. Освен Озимандиус нямаше нищо друго на лице и тъй като ни беше забранено да споменаваме за него, с право получихме укорителните им погледи. Ако не беше тази наша прищявка, вече да сме на път за Земята със седем дни по-рано.

На другия ден след закуска Матърн заяви, че ще изпрати проучвателен отряд.

— Ще ни трябва само един от всъдеходите, останалите два са за вас. Нямате нищо против, нали?

— И с два ще се справим при положение че стоите далеч от нашата територия — отвърна малко сърдито Леополд.

— А коя е тя?

Вместо да му отговори, Леополд каза:

— Обстойно сме проучили района югоизточно оттук и не открихме нищо значимо, така че нашата геоложка машинария може спокойно да човърка навсякъде.

Матърн с любопитство погледна Леополд, сякаш старателното прикриване на нашата позиция бе предизвикало подозрението му. Дали бе разумно да крием информация от Матърн? Леополд играеше своя игра.

— Мислех, че на тази планета няма нищо, което да ви заинтересува? — отбелязах аз.

Матърн ме погледна.

— Така е, но би било идиотско да не направим оглед при положение че вече сме тук.

Трябваше да призная, че беше прав.

— Ядрени материали със сигурност няма. Хващам се на бас, че всичко радиоактивно на тази планета е използвано. Но остава вероятността за литий.

— Или чист тритий — саркастично прибави Леополд.

Матърн само се изсмя.

След половин час потеглихме на север, там, където бяхме оставили Озимандиус. Герхард, Уебстър и аз бяхме в единия всъдеход, а Леополд и Маршал — в другия. Третият, натоварен с хората на Матърн, се бе отправил на югоизток към местността, изследвана безрезултатно предния ден от Маршал и Уебстър.

Озимандиус бе там, където го бяхме оставили предната вечер. Слънцето грееше зад него, обгръщайки го в светец ореол. На колко ли изгрева бе свидетел, милиарди, може би!

Паркирахме недалеч от робота. Уебстър го снимаше на фона на изгряващото слънце. Вятърът завиваше въртопчета в пясъка.

— Озимандиус останал тук! — Роботът бе проговорил на английски.

В първия момент не забелязахме това, което беше станало. И докато изумени се надвиквахме, роботът отново проговори.

— Озимандиус дешифрирал езика. Озимандиус нещо като гид.

— Но той повтаря фрагменти от вчерашния ни разговор? — възкликна Маршал.

— Не съвсем — възразих аз. — Думите му имат разумна концепция. Той разговаря с нас.

— Построен от древните да информира посетители — продължаваше Озимандиус.

— Озимандиус! — извика Леополд. — Говориш ли английски?

След кратка пауза дойде отговорът:

— Озимандиус разбира. Няма достатъчно думи. Говори още.

И тримата потръпнахме от възбуда. Това, което ставаше в момента, бе повече от невероятно. Озимандиус ни бе слушал внимателно предната вечер. След като си бяхме тръгнали, с мозъка си, мислил милиони години, бе успял да организира звуците и да им

предаде смисъл. Сега въпросът бе да увеличим речника му, помагайки му да асимилира новите думи. Пред нас миналото говореше!

Незабелязано отлетяха два часа. Заляхме Озимандиус с поток от думи, помагайки му да ги свърже с останалите, вече запечатани в паметта му. Разговаряхме свободно. Озимандиус се бе измъкнал от пясъка, държал го в плен толкова векове и изпълняваше предназначението си — развеждаше ни из забележителностите. Той бе невероятна съкровищница на археологически данни. Можехме с години да го изучаваме.

Хората, които бяха построили всичко това, се наричали Тайкуини. Тяхната цивилизация процъфтявала в продължение на 300 хиляди години. Когато започнал упадъкът, решили да построят Озимандиус, един безсмъртен гид за безсмъртните им градове. Градовете им бяха мъртви, Озимандиус единствено бе оцелял и съхранил спомените за миналото.

— Това е градът Дюраб. В него живееха 8 милиона жители. Където се намираме сега, се издигаше храмът на Декамон, висок 16 000 фута. Входът му бе към Улицата на Ветровете... Единадесетата династия започна с възкачването на Чоцигар IV през 18 000 година от съществуването на града. По време на управлението на тази династия започна изучаването на близките планети... Тук бе и библиотеката на Дюраб, съдържаща 14 милиона книги. Нито една от тях не се е запазила днес.

Всички те са запечатани в паметта ми... По това време от чума умираха по 9 хиляди души на ден в продължение на година...

Разказът му нямаше край, един грандиозен новинарски бюлетин. Следвахме работа през пустинята; записващите ни устройства не изпускаха нито звук; умовете ни бяха зашеметени и объркани от великолепието на нашето откритие. В този един-единствен робот бе изцяло запазена култура, съществувала цели 300 хиляди години. Цял живот можеше да изучаваме Озимандиус, без да стигнем до дъното на неговата всепоглъщаща памет!

Когато най-после успяхме да се откъснем от него, бяхме превъзбудени до пръсване. Никога досега в човешката история археолози не бяха се натъквали на такава изчерпателна и пълна информация.

Още веднъж решихме да не казваме на Матърн за нашата находка. Трудно ни беше да скрием чувствата си и като деца, току-що получили подарък, преливахме от радост. Държанието ни показваше, че днешните ни занимания не са били толкова безплодни, за колкото искахме да ги представим. Този факт и отказът на Леополд да посочи координатите ни, сигурно бяха събудили подозрението на Матърн. През нощта, в просъница чух бръмченето на всъдехода в пустинята, а сутринта, когато влязохме в столовата за закуска, хората на Матърн, прашни и небръснати, ни хвърлиха отмъстителни погледи.

— Добро утро, господа! — бодро ни поздрави Матърн. — Отдавна ви чакаме да се събудите.

— Не ставаме по-късно от обикновено — отвърна Леополд.

— Разбира се, че не, но аз и моите момчета въобще не сме лягали. Направихме малко археологически проучвания, докато вие спяхте! — Полковникът рязко се наклони напред. — Д-р Леополд, каква е причината, че сте укрили предмет с изключително стратегическа важност?

— Какво имате предвид? — Колебанията в гласа му го лишаваха от характерната му авторитетност.

— Имам предвид роботът, когото сте нарекли Озимандиус. Защо не сте информирали за него?

— Имах намерение да го направя преди нашето заминаване.

— Както и да е. — Повдигна рамене Матърн. — Снощното ви държане ни накара да прегледаме района. Детекторите ни показаха наличие на метал около 20 мили западно оттук. Озимандиус бе доста учуден, когато разбра, че тук има и други земни хора.

Последвалата тишина бе осезаема.

— Длъжен съм да ви забраня да докосвате този робот, полковник Матърн! — Леополд бе твърд. — Съжалявам, че бях пропуснал да ви информирам за него, но сега настоявам вие и хората ви да не се намесвате.

— И мога ли да попитам защо?

— Той е археологическа находка, полковник, и мисля осъзнавате неговата важност. Възможно е по време на някой експеримент да повредите паметта му, така че съм принуден да наложя правата на археологическата група на този кораб и да обявя Озимандиус за наш.

Гласът на Матърн бе леден:

— Съжалявам, д-р Леополд, но вече е късно.

— Но защо?

— Озимандиус принадлежи на нас и вие нямате право да се докосвате до него, докторе!

Имах чувството, че Леополд ще получи епилептичен припадък. Бе пребледнял и с несигурна стъпка се запъти към Матърн.

— Въпросът е свързан с националната сигурност. Озимандиус ще се използва за военни цели. Погрижили сме се той да бъде пренесен на кораба и поставен под наблюдение в специално помещение. В случай на екстремни ситуации като тези, имам право да прекратя експедицията. Връщаме се на Земята.

Леополд потърси подкрепа от нас, но ние стояхме безмълвни.

— Военни цели...? — продума той.

— Разбира се! Познанията му за тайкуенските оръжия са изумителни. Вече успяхме да научим невероятни неща. Защо мислите, че на тази планета няма и частица живот, д-р Леополд? Милиони години не могат да направят това, което едно свръхоръжие може. Тайкуенците са имали това оръжие; пък и други неща, от които могат да ви настръхнат косите. Озимандиус знае всичко за тях в подробности. Въобще не си въобразявайте, че ще ви позволим да си играете с него. Съжалявам, докторе! Вие го открихте, но той принадлежи на нас. И ние ще го откараме на Земята.

Кабината отново бе потънала в тишина. Леополд огледа всички ни. Бяхме напълно безпомощни. По принцип експедицията бе военна. Матърн и хората му теглеха конците. Защо се самозалъгахме, че сме тръгнали да разширим човешкото познание, когато в действителност търсехме нови оръжия и стратегически суровинни източници, за да унищожим другото полукуълбо? И ги бяхме открили — запечатани във вечната памет на Озимандиус.

— Прав сте полковник! Аз не мога да ви спра! — дрезгаво проговори Леополд. Той се обърна и излезе, без да докосне храната. — Един пречупен, победен, изведнъж състарен човек.

Повръщаше ми се. Леополд бе този, който настояваше да спрем на тази планета и по ирония на съдбата действително открихме нещо от изключително значение. Бяхме намерили машина, която бълваше нови ужасяващи рецепти за смърт. Притежавахме сърцевината на тайкуенската наука — наука, родила свършени оръжия, които бяха

унищожили всичко живо на планетата. И сега тези оръжия бяха в ръцете ни. Тайкуенците ни бяха направили неволни наследници на тяхната смърт.

Надигнах се от масата, посивял и се оттеглих в кабинета си. Вече не бях гладен.

— След един час излитаме! — чух да казва Матърн зад мен. — Пригответе се!

Не му обърнах внимание. Мислех си за смъртоносния товар, който носехме; за работа, който изгаряше от нетърпение да сподели знанията си. Мислех си, какво щеше да стане, когато нашите учени започнеха да се учат от Озимандиус.

Творенията на тайкуенците сега бяха наши.

Наша беше и смъртта!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.